

Sygn. akt III AUa 950/12

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 25 września 2012 r.

Sąd Apelacyjny we Wrocławiu

Wydział III Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSA Maria Pietkun
Sędziowie:	SSA Elżbieta Kunecka (spr.) SSA Janina Cieślikowska
Protokolant:	Magdalena Krucka

po rozpoznaniu w dniu 25 września 2012 r. we Wrocławiu

sprawy z wniosku H. P.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O.

o emeryturę

na skutek apelacji H. P.

od wyroku Sądu Okręgowego Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Opolu

z dnia 10 kwietnia 2012 r. sygn. akt V U 2405/11

zmienia zaskarżony wyrok i poprzedzającą go decyzję Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O. z dnia 18 października 2011 r. w ten sposób, iż przyznaje wnioskodawcy H. P. prawo do emerytury począwszy od dnia 6 października 2011r.

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 10 kwietnia 2012 r. sygn. akt VU 2405/11 Sąd Okręgowy w Opolu oddalił odwołanie H. P. od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O. z dnia 18 października 2011 r., która organ rentowy odmówił wnioskodawcy przyznania prawa do wcześniejszej emerytury z tytułu pracy w szczególnych warunkach.

Jednocześnie Sąd zasądził od wnioskodawcy na rzecz pozwanego Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O. kwotę 60 zł tytułem kosztów zastępstwa procesowego.

Rozstrzygnięcie Sąd wydał w oparciu o następująco ustalony stan faktyczny sprawy:

Wnioskodawca H. P. (ur. (...)) ostatnio pracował zawodowo od 5.10.2011 r. jako kierowca w firmie(...) w K. własności J. S.. Udowodnił na dzień 1.01.1999 r. 27 lat, 2 miesiące i 5 dni okresów składkowych i nieskładkowych. Ukończył 60 lat w dniu 5.10.2010 r. ZUS nie uznał wnioskodawcy żadnego okresu pracy w szczególnych warunkach.

Wnioskodawca pracował w Zakładzie (...) w S. od 1974 r. do 1977 r. jako spawacz. Ze świadectwa pracy wystawione w dniu 27.09.2004 r. przez właściciela zakładu (...) wynika, że wnioskodawca pracował jako spawacz "w warunkach szkodliwych" w okresie od 22.02.1974 r. do 17.09.1977 r., brak natomiast jakichkolwiek dokumentów i akt osobowych z tego okresu.

Ze świadectwa pracy z dnia 12.05.1992 r. wynika, że wnioskodawca pracował w latach 1977 do 1992 jako kierowca (bez podania jakich samochodów), w Wytwórni (...) w B. w pełnym wymiarze czasu pracy.

Po przesłuchaniu w sprawie świadków G. U., G. M., H. W. Sąd stwierdził, że dowody te z uwagi na ogólnikowość i nieprecyzyjność, nie stanowią wiarygodnego materiału dowodowego pozwalającego ustalić charakter pracy wnioskodawcy w spornych okresach.

Wobec tak dokonanych ustaleń Sąd orzekł, że odwołanie wnioskodawcy nie zasługuje na uwzględnienie.

W uzasadnieniu wyroku Sąd wskazał, że bezspornym w sprawie było to, że wnioskodawca posiada ponad dwudziestopięcioletni okres składkowy i nie składkowy i ukończył wiek 60 lat.

Spornym pozostawało, czy wnioskodawca legitymuje się wymaganym stażem co najmniej 15 lat pracy w warunkach szczególnych. Organ rentowy nie uwzględnił bowiem wnioskodawcy żadnych okresów takiej pracy podnosząc że w-ca nie wylegitymował się wymaganym świadectwem pracy w warunkach szczególnych.

Sąd stwierdził, że materiał dowodowy zebrany w sprawie nie pozwolił na potwierdzenie, że wnioskodawca legitymuje się okresem pracy co najmniej 15 lat na stanowisku pracy związanym z pracą w warunkach szczególnych. W ocenie Sądu Akta z Wytwórni (...) w B. nie potwierdzają w sposób wystarczający ani czasu pracy ani też nie wskazują czy wnioskodawca w istocie świadczył prace w szczególnych warunkach.

Odnosząc się do znajdującego się w aktach sprawy świadectwa pracy, które potwierdza, że wnioskodawca był zatrudniony na stanowisku kierowcy w Wytwórni (...), Sąd uznał, że świadectwo to nie określa specyfiki stanowiska pracy wnioskodawcy bowiem nie wskazuje na jakiego typu samochodach wnioskodawca pracował.

Odnosnie spornego okresu pracy w Zakładzie (...) w S., Sąd wskazał, że zachowało się jedynie [zwyczajne] świadectwo pracy z okresu lat 1974 – 1977 w którym właściciel podał stanowisko pracy wnioskodawcy i określił jego warunki pracy jako "szkodliwe" jednakże świadectwo to nie spełnia wymaganego kryterium dowodowego. Sąd stwierdził, że zeznania świadków również nie pozwoliły na pozytywną ocenę materiału dowodowego wskazując na potwierdzenie, że wnioskodawca istotnie wykonywał w spornym okresie prace w warunkach szczególnych przez wymagany ustawowo okres 15 lat. Zeznania świadków są ogólnikowe, mało precyzyjne co do dat, świadkowie mieli istotne problemy by powiązać wskazywane przez siebie stanowiska na których w spornym okresie pracował wnioskodawca z konkretnymi okresami jego zatrudnienia na takich stanowiskach, dlatego też Sąd ocenił zeznania świadków przeprowadzone w sprawie jako mało wiarygodne i niedostarczające samodzielnego dowodu na to, że wnioskodawca przepracował 15 lat w warunkach szczególnych.

Wobec tak poczynionych ustaleń Sąd orzekł, że wnioskodawca nie spełnia warunków do przyznania mu prawa do wcześniejszej emerytury w oparciu o przepis art. 184 ustawy o emeryturach i rentach z FUS.

Z wyrokiem nie zgodził się wnioskodawca zaskarżając wyrok w całości i zarzucając mu :

I. w oparciu o art. 233 § 1 k.p.c. - sprzeczność istotnych ustaleń Sądu z treścią zebranego w sprawie materiału dowodowego polegającą na nieuwzględnieniu w dostatecznym stopniu dowodu z zeznań świadków i dokonanie powierzchownej oceny złożonych przez nich wyjaśnień;

II. w oparciu o art. 233 § 1 k.p.c. - naruszenie przepisów postępowania poprzez wykroczenie poza granice swobodnej oceny dowodów i uznanie powołanych świadków za mało wiarygodnych;

III. w oparciu o art. 233 § 1 k.p.c. - naruszenie przepisów postępowania przez brak wszechstronnego rozważenia materiału dowodowego w następstwie którego doszło do negatywnego dla wnioskodawcy rozstrzygnięcia sprawy;

Wobec tak przedstawionych zarzutów skarżący wniósł :

1.
  1. o zmianę zaskarżonego wyroku w całości i uwzględnienie okresu od 22 lutego 1974 r. do 17.09.1977 r. oraz okresu od 19 września 1977 r. do 14 listopada 1991 r. jako pracy w warunkach szczególnych; ewentualnie:
  2. o uchylenie zaskarżonego wyroku w całości i przekazanie sprawy Sądowi I instancji do ponownego rozpoznania.

Sąd Apelacyjny zważył co następuje:

Apelacja wnioskodawcy zasługuje na uwzględnienie.

W niniejszej sprawie wnioskodawca H. P., domagał się przyznania mu prawa do świadczenia emerytalnego na podstawie art. 184 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz.U. 2009, Nr 153, poz. 1227). Przepis ten uprawnia do emerytury ubezpieczonych urodzonych po dniu 31 grudnia 1948 r., jeżeli w dniu wejścia w życie ustawy – to jest 1 stycznia 1999 r. spełnili łącznie następujące warunki:

- 1) osiągnęli okres zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wymaganym w przepisach dotychczasowych do nabycia prawa do emerytury w wieku niższym niż 65 lat dla mężczyzn;
- 2) mają okres składkowy i nieskładkowy, o którym mowa w art. 27 – zatem wynoszący co najmniej 25 lat dla mężczyzn.

Pojęcie „przepisy dotychczasowe” odnosi się do art. 32 cytowanej ustawy, zgodnie, z którym ubezpieczonym urodzonym przed dniem 1 stycznia 1949 r., będącym pracownikami zatrudnionymi w szczególnych warunkach lub szczególnym charakterze, przysługuje emerytura w wieku niższym niż określony w art. 27 pkt 1. Zgodnie z § 4 ust. 1 Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz.U. z 1983 r. Nr 8, poz. 43 z późn. zm.) pracownik, który wykonywał prace w szczególnych warunkach, wymienione w wykazie A, nabywa prawo do emerytury, jeżeli spełnia łącznie następujące warunki:

- 1) osiągnął wiek emerytalny wynoszący: 55 lat dla kobiet i 60 lat dla mężczyzn,
- 2) ma wymagany okres zatrudnienia, w tym co najmniej 15 lat pracy w szczególnych warunkach.

Bezspornym w sprawie pozostawało, że wnioskodawca posiada wymagany okres zatrudnienia oraz wiek emerytalny (tj. 60 lat) jednakże nie udowodnił – czy legitymuje się 15-letnim okresem pracy w szczególnych warunkach.

Zatem sedno w sprawy sprowadzało się do ustalenia, czy wnioskodawca legitymuje się 15-letnim okresem pracy w szczególnych warunkach lub szczególnym charakterze.

Wnioskodawca domagał się uznania mu za okres pracy w szczególnych warunkach okresu pracy od 22.02.1974 r. do 17.09.1977 r. w Zakładzie (...) w S., gdzie świadczył pracę na stanowisku spawacza oraz okresu pracy od 19.09.1977 r. do 12.05.1992 r., w Wytwórni (...) w B., gdzie świadczył pracę na stanowisku kierowcy samochodu ciężarowego.

Sąd I instancji po przeprowadzeniu w sprawie postępowania dowodowego stwierdził, że ani zgromadzone w sprawie dokumenty z akt osobowych wnioskodawcy ani też zeznania świadków nie pozwalają na stwierdzenie, że w spornych okresach wnioskodawca świadczył pracę w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze. Sąd ocenił, że zeznania świadków jako zbyt ogólnikowe, natomiast uzyskane dokumenty nie wskazują w jakich okresach ani też na jakich stanowiskach wnioskodawca świadczył pracę. Wobec tak poczynionych ustaleń Sąd orzekł o oddaleniu odwołania wnioskodawcy.

Z takim stanowiskiem Sadu I instancji nie można się zgodzić.

Sąd Apelacyjny po dokonaniu szczegółowej analizy materiału dowodowego zebranego w sprawie, a w szczególności akt osobowych wnioskodawcy jak również zeznań świadków oraz zeznań samego wnioskodawcy dokonał zupełnie odmiennych ustaleń w sprawie.

Odnośnie spornego okresu pracy wnioskodawcy od 22.02.1974 r. do 17.09.1977 r. w Zakładzie (...) w S., gdzie H. P. świadczył pracę na stanowisku spawacza, Sąd Apelacyjny stwierdza, iż nie ma racji Sąd I instancji odmawiając wnioskodawcy prawa do zaliczenia tego okresu pracy jako pracy w szczególnych warunkach. Ze świadectwa pracy widniejącego w aktach osobowych wnioskodawcy z dnia 27 września 2004 r. wynika, że wnioskodawca w ocenianym okresie świadczył pracę na stanowisku spawacza I kategorii w szkodliwych warunkach. Stanowisko pracy określone jest w sposób jednoznaczny, z zapisu tego nie wynika również by wnioskodawca na przestrzeni okresu pracy w zakładzie ślusarskim pracował w innym charakterze lub miał stanowisko łączone. Ponadto z zeznań samego wnioskodawcy, jak również z zeznań słuchanych w sprawie świadków wynika, że wnioskodawca pracował tylko i wyłącznie w charakterze spawacza i nie wykonywał żadnej obróbki ślusarskiej. Wnioskodawca pracował przy wytwarzaniu pieców, płytów metalowych, wanien galwanizacyjnych do byłego NRD i były to typowe prace spawalnicze.

W ocenie Sądu Apelacyjnego fakt, że świadectwo pracy wydane zostało na niestandardowym druku, nie może stanowić jedynej i wyłącznej podstawy do odmowy uznania tego okresu za pracę w szczególnych warunkach, skoro z treści świadectwa pracy, jak również z zeznań świadka P. U. oraz samego wnioskodawcy wynika, iż pracował on stale i w pełnym wymiarze czasu pracy jako spawacz. Ponadto świadectwo pracy zostało wydane i podpisane przez faktycznego pracodawcę wnioskodawcy tj. przez Pana R. U., pod którego nadzorem wnioskodawca świadczył pracę. Nie ma podstaw do uznania, iż treść świadectwa pracy nie odzwierciedla stanu faktycznego. Organ rentowy takiego przeciwdowodu nie przedstawił.

Z powyższych względów Sąd Apelacyjny stwierdza, że sporny okres pracy w Zakładzie (...), należy wnioskodawcy uwzględnić jako okres pracy w warunkach szczególnych albowiem praca spawacza została wymieniona w załączniku A w dziale XIV pkt 12, do Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz.U.1983. Nr 8.poz.43).

Podobnie odnośnie drugiego ze spornych okresów pracy wnioskodawcy w Wytwórni (...) w B. w okresie od 19.09.1977 r. do 12.05.1992 r., gdzie świadczył on pracę na stanowisku kierowcy samochodu ciężarowego Sąd Apelacyjny stwierdza, że ocena materiału dowodowego dokonana przez Sąd I instancji jest wadliwa.

Nie można bowiem zgodzić się z twierdzeniem, iż brak jest jakichkolwiek dowodów potwierdzających fakt, że wnioskodawca w tym okresie świadczył pracę kierowcy samochodu ciężarowego powyżej 3,5 tony. Wprawdzie ze świadectwa pracy w dniu 12 maja 1992 r. wynika, iż wnioskodawca był zatrudniony na stanowisku kierowcy bez sprecyzowania typu samochodów na jakich tę pracę świadczył, to jednak już z umowy o pracę (karta 15 a.os.) wynika, że wnioskodawcy zostały powierzone obowiązki kierowcy samochodu ciężarowego typu (...). Nie ma również podstaw do uznania by w jakikolwiek sposób, w przebiegu świadczenia przez wnioskodawcę pracy doszło do zmiany powierzonych wnioskodawcy obowiązków. Ponadto z zeznań słuchanych w sprawie na tę okoliczność świadków G. M. oraz H. W. wynika wprost, że wnioskodawca pracował jako kierowca samochodu ciężarowego. Nie sposób pominąć również faktu, że samo miejsce pracy – Wytwórnia (...) – w sposób jednoznaczny sugeruje, że wnioskodawca zajmował się

przewożeniem pasz, i nie sposób przyjąć, że przewoził pasze samochodem osobowym. Wobec powyższego stwierdzić należy, że również okres pracy od 19.09.1977r. do 12.05.1992 r. podlega zaliczeniu do stażu pracy wnioskodawcy jako okres pracy w szczególnych warunkach. W załączniku A w dziale VIII pkt 2, do Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, praca kierowców samochodów ciężarowych o dopuszczalnym ciężarze całkowitym powyżej 3,5 tony została również wymieniona jako praca w warunkach szczególnych.

Wnioskodawca wniosek o emeryturę złożył w dniu 10 października 2011 r., natomiast w dniu 5 października 2011 r. rozwiązał stosunek pracy z (...)J. S. w K..

Mając powyższe na uwadze Sąd Apelacyjny stwierdza, że H. P. na dzień 6 października 2011 r. spełnił wszystkie określone prawem warunki do przyznania mu prawa do emerytury w tytule pracy w warunkach szczególnych.

Wobec powyższego stanu sprawy Sąd Apelacyjny na mocy art. 386 § 1 kpc. zmienił zaskarżony wyrok i poprzedzającą go decyzję w ten sposób, że przyznał wnioskodawcy H. P. prawo do emerytury począwszy od 6 października 2011 r.

R.S.